

Ball de Gitanes

Sant Fost de Campsentelles

Ubicació

Comarca: Vallès Oriental
Lloc/Adreça: Plaça de la Vila, s/n

Coordenades:

Latitud: 41.518772095936
Longitud: 2.2326037287712
UTM Est (X): 435969
UTM Nord (Y): 4596632

Classificació

Número de fitxa 08209 - 176
Àmbit: Patrimoni immaterial
Tipologia Música i dansa
Estil / època: Contemporani
Segle XX
Autoria de l'element: Desconeguda
Estat de conservació Dolent
Notes de conservació: S'ha deixat de ballar.
Protecció Inexistent
Tipus de protecció: Inexistent
Accés Obert
Ús actual: Sense ús
Titularitat Pública
Titular: Sant Fost de Campsentelles
Autoria de la fitxa Jordi Montlló Bolart
Data de registre de la fitxa: dv., 05/04/2024 - 09:50

Descripció

Joan Amades (1925) explica que "*sota la denominació Ball de Gitanes es coneixen a Catalunya dues classes de ball completament diferents. Una d'elles és pròpia del Vallès i es balla durant el Carnaval; els balladors es reuneixen en colles que van a ballar a diferents pobles de la rodalia...*".

Rifà (2015) explica que el so de cobla s'incorpora a mitjans del segle XIX, que abans era a toc de flabiol, sac de gemecs i tamborí. També parla d'una sèrie de personatges que han desaparegut com el vell i la vella, que van existir fins al voltant de 1890. També hi havia els Diablots, que portaven xurriaques o el Capità de Cavall, els Volants. El nuvi i la núvia eren els capdavaners de la colla.

Història

Diu Rifà (2003, 99 i 2015, 18) que hi ha constància que al principi de segle ja hi havia colles de ball de Gitanes a Sant Fost, però la seva màxima esplendor va ser entre els anys 40 i la meitat de la dècada dels 50 del segle passat. S'anava a ballar pels pobles veïns els dimarts de Carnestoltes.

Les ballades al municipi es feien a la plaça de la Vila, que s'engalanava amb roba adequada i s'omplia de gom a gom per veure l'espectacle.

Més endavant, el 1986, es va recuperar durant uns quants anys mitjançant l'Agrupació Sardanística, però no va tenir continuïtat.

Bibliografia

AMADES, Joan (1925). "El Ball de Gitanes", dins *Butlletí de l'Associació Catalana d'Antropologia, Etnologia i Prehistòria*, vol. III. Barcelona.

RIFÀ i SOLÉ, Jaume (2003). *L'evolució de Sant Fost en imatges (de 1950 al 2003)*. Sant Fost de Campsentelles: edició de l'autor.

RIFÀ i SOLÉ, Jaume (2007). *Fets i tradicions de Sant Fost en imatges (de 1910 a 2007)*. Sant Fost de Campsentelles: edició de l'autor.

RIFÀ i SOLÉ, Jaume (2015). "Dones santfostenques de la postguerra", dins la col·lecció *Fem memòria. Sant Fost de Campsentelles. Segle XX*, núm. 11. Ajuntament de Sant Fost de Campsentelles.